

Motion till riksdagen

1989/90:Bo517

av Jan Strömdahl (vpk)

Översyn av plan- och bygglagen

Plan- och bygglagen har varit i kraft i två och ett halvt år. I stort sett har den visat sig fungera som ett instrument för en demokratisk markanvändningsplanering. Men vissa justeringar är angelägna och jag tar här upp fem områden:

1. Resterande förslag till förenklingar från praktikerna och boverket/lantmäteriverket

Dessa förslag redovisades i maj 1989. Efter remissbehandling med huvudsakligen positivt utfall arbetades ungefär hälften av förslagen in i prop. 1989/90:37 med rubriken "Ingripanden mot olovlig kontorisering, m.m." Vad som skall hända med resten av förslagen framgår inte av någon prop. Jag föreslar att regeringen återkommer under året med förslag bl.a. angående tiden för överklagande av länsstyrelsebeslut samt strandskydd.

2. Utvidgade möjligheter att använda områdesbestämmelser för att genomföra NRL:s regler och översiktsplanens innehåll

Förslaget är motiverat i annan motion till årets riksdag av Jan Strömdahl och Annika Åhnberg (vpk) om NRL. Det innebär ändringar av PBL, 1 kap, 3 § och 5 kap, 16 §, där det framgår att områdesbestämmelser bara får användas för begränsade (bebyggelse)områden.

3. Strykning av det generella kravet på parkeringsutrymme på tomtmark

I motion 1988/89 Bo 504 framfördes detta förslag som innebär att kommunen skall kunna välja miljömässigt bättre lösningar som hygger på en kollektiv trafikförsörjning t.ex. i de hårt belastade stadskärnorna. Förslaget tillbakavisades med hänvisning till P-köpsutredningen. Denna har nu remissbehandlats och lagts till handlingarna.

4. Detaljplanekrav för byggande av allmänna vägar

En allsidig prövning och sammanvägning av miljökrav och transportbehov kräver att vägplaneringen helt integreras i den kommunala markanvändningsplaneringen. Som det är nu bedrivs vägplaneringen "vid sidan av", där

samma sektormyndighet (vägförvaltningen) har ansvar för planering som för byggande. Förslaget innebär en justering av PBL, 5 kap. 1 § och strykningar i väglagen.

Mot. 1989/90
Bo517

5. Ingen ersättning för vägrad rivning och inte heller för skyddsbestämmelser vad gäller kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Enligt gällande ersättningsbestämmelser i PBL, 14 kap. 8 § har fastighetsägare rätt till ersättning från kommunen om de vägras rivningslov eller om rivningsförbud har införts i plan. Likaså finns denna ersättningsrätt om skyddsbestämmelser har meddelats i detaljplan eller områdesbestämmelser.

Grunden för ersättning enligt PBL är att den som åsamkas skada skall få kompensation. Att inte få riva eller misshandla t.ex. kulturhistoriskt värdefulla hus kan dock inte betraktas som skadligt. Däremot uppfattas dessa ersättningsbestämmelser som besvärande av kommunerna och de kulturvårdande myndigheterna. Jag föreslår att PBL, 14 kap. 8 § ändras så att kommunen har möjlighet att i demokratisk ordning vägra rivning och införa skyddsbestämmelser utan att riskera ersättningsanspråk.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag till sådana ändringar i plan- och bygglagen (PBL) m.m. som föreslagits av boverket/lantmäteriverket.
2. att riksdagen hos regeringen begär förslag till ändring i 1 kap. 3 § och 5 kap. 16 § PBL, så att områdesbestämmelser får ett vidare tillämpningsområde.
3. att riksdagen beslutar stryka det generella kravet på parkeringsutrymme på tomtmark som återfinns i 3 kap. 15–16 §§ PBL.
4. att riksdagen hos regeringen begär förslag till ändring i 5 kap. 1 § PBL, innebärande ett detaljplanekrav för byggande av allmänna vägar.
5. att riksdagen hos regeringen begär förslag till ändring i 14 kap. 8 § PBL, så att skyddsbestämmelser och vägrad rivning inte ger rätt till ersättning.

Stockholm den 24 januari 1990

Jan Strömdahl (vpk)